

CHRISTO SUCCURRENTE!
INCLYTO PHILOSOPHORUM SENATU
CONSENTIENTE

1658, 2

15

Theses hasce politicas

23

DELEGATO

Moderatore

CHRISTIAN FRIDERICO

Frankenstein/ LL. & Hist. Prof. Publ.

ad

placidam disquisitionem

d. 27. Martii

A. S. M. DC. LVIII.

H. L. Q. C.

proponit

CAROLUS Schram / Svidnic, Siles.

A. & R.

LIPSIÆ,

Ex Officinâ BAUCHIANA.

Theses hasce ventilatas
DELEGATO,
Academicorum Proventuum Primitias,
Quaecumq; exercitationis specimen,
Ne fortuna læva causante
Infelix cadmi filia maneat illocata
Et Domi sedeat indotata,

V I R O

Antiqua antiqui generis Prosapia,
vetusta vetusta stirpis origine,
Summo Consiliorum sacratissimorum candore,
Magnifico magnifici officii splendore
Illustri & generoso

DN. DN. JOHANNI HEINRICO L. B. ab HOBERG
in Furstenstein, Freiberg, Fridland & Ronstok, &c.

Sacratissima Ungaria & Bohemia Majestatis Consiliario dignissimo
Ducatum Svidn. & Jaurav. Assessori supremo gravissimo
Provincia ejusdem seniori spectatissimo
in Judicio Ducatum regio Capitanei
Legato eminentissimo

Nec non V I R O

Augusto nobilitatis stemmate
Excellentissima Jurium notitia
Nobilissimo & strenuo

DN. JACOBO ATHAM,
Tribunalis regii in Ducatibus Cancellario celebratissimo

Domino suo clementissimo
Patrono suo atatem colendo
in

Academici exercitii Symbolum
Perpetuæ observantiæ tesseram
Despondet & elocat
Autor & Respondens.

J. N. J.

Vemadmodum celeberrimus quisque Artifex, in quacunq; etiam arte laborem collocet indefessum, instrumenta suæ arti accommodata sibi maximo pere comparare debet, quorum ope finem sibi propositum feliciter acquirat, & opus affabre conficiat: Ita etiam *boni imperii*, bono cuique Principi, quantacunque prudentia & potentia præditus sit, *nullum majus instrumentum quam boni Amici*. Tac. Hist. 4. c. 7. *Non exercitus, neque thesauri, præsidia regni sunt, verum Amici*. Micipsa apud Sall. jugurth. c. 10. Nam maximum Principi onus incumbit, & res omnino ardua est, ipsum unum præesse pluribus; unum caput plura capita regere; Leges condere; easdemque defendere, imperium Mari, terrâ; pace, bello, sapienter prudenterq; moderari Lips in præf. Pol. *Vix possibile est Principem sua scientia cuncta posse complecti* Tac. An. 3. c. 69. *Et unius mentem tantæ molis esse capacem* Idem An. 1. c. 11. propter humanæ naturæ imbecillitatem, quæ æquè apud Reges, ac infimæ fortis homines habitat; & si de sua unius sententia omnia gerere inconsideratè contenderet, *pro superbo magis quam sapienti habendus foret*. Conf. Lips. 1. 3. Polit. c. 2. Quare cum magna negotia magnis adiutoribus egeant. Vellej. Paterc. lib. 2. c. 127. rectam ingreditur Princeps gubernandi viam, si alios viros fideles rerum hominumque peritos in partem curarum adsumit, multos sibi oculos, multas aures, multas manus atq; pedes facit, rectè æstimat, opibus auget, & ut quondam Imperatores, Hispaniæq; Reges nomina eorum suæ coronæ insculpit, quo de more testatur Didac. Saavedra in Symb. pol. 55. §. 1. Horum autem alii sunt, quibus secreta status commissa, qui in rebus subitis & secretioribus maximè necessarii, de negotiis ad majorem reip. utilitatem pertinentibus consultant, & consilium prudenter inveniunt. Alii summi Exercitus Duces, qui armis agros defendunt & prolatant, seditionibus intercedunt, bella fortiter gerunt, & feliciter finiunt. Sed & qui subjectis jura æqualiter,

liter, integrè & sine mora reddunt, quiq; religionis, fidei publicæ, honestatis, annonæ, opificiorum, mercaturæ, agriculturæ agunt sedulam curam & circumspectam diligentiam adhibent in singulis: Et qui fiscum pro utilitate communi & absq; singulorum injuriis locupletant; onera populi, vectigalia, tributa, interventu aliorum commodorum pensant; rei nummarie tractandæ quæstorumq; rationibus incumbunt, & cavent, ne Princeps sumptuum gravitate reditus anteeat, aut ære alieno oneretur, necessariò circa principem agunt, partemq; curarum principalium in se suscipiunt. Hi singuli utuntur Secretariorum & Scribarum adminiculo, qui à Principe delecti ad epistolas recte riteq; scriptitandas, acta componenda, arcana notarû involucris callide regenda, & prudenter reregenda. Atq; his omnibus in Principis aulâ suus & quasi ordinarius locus est, & propterea perpetuo etiam certoq; stipendio fruuntur. Sed his ipsis sive utilitatē sive necessitatē spectes, pares videntur Legati, qui Principis auctoritatem peregrè secum ferunt, in potentissimorum populorum oculis versantur, fœdera, amicitias, belli pacisq; commercia ineunt, quanquam neq; semper ad eosdem nec perpetuò iidem adhiberi siveverint, sed prout res tempusque exegerit, constituentur & ablegentur. De quibus eorumque officio theses quasdam pro ingenioli tenuitate conscribere, & placidæ ventilationi subjicere apud animum proposui. Cum autem *omnia prospera eveniant contentibus Deos, adversa spernentibus Liv. 5. 51. ideo regnatorem omnium. Deum, Tac. de mor. Ger. 39 summum illud & æternum, neq; mutabile, neq; interiturum Tac. Hist. 5. c. 5. quoque solis Christianis noscitur ac colitur nomine, trinunum numen calidis veneror precibus, ut sua divina clementia mihi velit adistere, quo omnia vergant in suam gloriam, Patriæ salutem, Proximiq; utilitatem.*

I.

Legatus (a) est mandatarius ab eo qui jus legandi habet (b) publico negotio in Commodum Reip. non militari manu, sed eloquio conficiendo (c) ad parem solenniter missus. (d).

(a) Legatus si etymon spectes, propriè & immediatè dicitur à legando, id est mittendo. Aliis quibusdam sed forsan mediatè dictus videtur à legendo adducentibus *Varron. 4. de lingua lat. cum inquit:*

quit: Legati sunt, qui publicè lecti, quorum operâ consiliove uteretur publicè magistratus, quique nuncii Senatus aut populi essent. Quo tamen ipso loco non determinat, sorte ne an suffragio legi debeant, cum utrumque Romanis usitatum fuerit. De hoc dubium non est. De illo testatur *Cic. l. 1. ad Att. ep. 18. Tac. l. 4. A. c. 7 seq.* De utroque *Dio l. 59. p. m. 657. f.* Interim certum est, quod sorti, cum optimum quemque electio inveniat, *Tac. Hist. l. c. 16.* hoc loco hodiè non temere sit locus, nisi eo casu ubi errare non potest, sed quocunq; cadat, in optimum, quemq; cadit, *Carol Paschal. c. 1. de legat.* Quam electionem omni ævo usitatam in gravioribus quibusq; negotiis exemplis demonstrat *Paschal. d. l. Junge Frid. Marselaër l. 1. dis. 5.* Cæterum cum ambiguitas in omni re errorum mater proclametur à *Scal. Exerc. 148. sect. 4.* Notandū est, legatum diversimodè accipi. Nam ut præteream illam generalissimam acceptionem, quâ legatus etiam pro quolibet Nuncio usurpari potest, quo sensu & Paulus se legatum Dei asserit *2. Cor. 15. 20. Eph. 6. 20.* ut silentio involvam illum antiquæ reip. morem, quo sæpè principes in civitate viri declinandæ invidiæ, P. Cornel. Lentulus & P. Scipio Nasica apud *Val. Max. l. 5. cap. 3. ex. 2.* periculi subterfugendi, ut Cicero *Philipp. 1. f. 6.* ignominia velandæ, ut Tiberius apud *Sveton. in Vitâ ejus c. 10.* aut expediundæ privatae rei causa titulo legatorum peregrè abibant, quod jus legationis liberè vocabatur, eratq; nil aliud quam publica commendatio peregrinantium ad civitates regesve locios; Legatus dicebatur in bello, penes quem Imperatore absente arbitrium gerendæ rei & administrandi belli erat, quive modo à senatu populo ve adjugebatur, modo sponte imperatoris sumebatur. Tales erant Timotheus & Iphicrates Mnestheo adjuncti ap. *Corn. Nepot. XIII. c. 3. d. 2.* Sic Scipio Africanus in bello adversus Antiochum fratri se legatum fore professus est ap. *Liv. l. 37. c. 1.* & Pompejus in bello Piratico complures legatos habuit ap. *Dion. l. 36. p. m. 18.* Pacato etiam Proconsulum imperio Legati adjugebantur, eorum vicarii, quo pertinet ille *Pandectarum titulus de officio proconsulis & legatine* nec non *l. un. C. eod. item l. penult. D. de offic. ejus cui mandata est jurisdictio.* Sed & Rep. Romanâ in unius potestatem & arbitrium redactâ legati Cæsarum dicebantur, quos in suas provincias Cæsares mittebant Scil. ex instituto Augusti, qui primus provincias cum Senatu & populo partitus est [vid. *Dio Cass. l. 53. p. m. 503. & Strabo l. 17. Extremo*] quædã

à Senatu, quædam a Cæsare Rectores accipiebant, & his legatorum
accessit nomen, quos etiã Correctores & Præsides provinciarum vocat
l. 20. D. de offic. Præsidis. Hoc est quod parum ab exitio legati abfuisse
tumultuantes in Pannoniã legiones auctor est *Tacit. l. 1. A. C. 23* ut aliorũ
bonorum scriptorum innumera loca præteream Deniq; iis etiam
quanquam ut prioribus improprie legatorum tributum est nomen, qui
à civitate vel provinciã ad principẽ mittuntur, ab inferiore ad superio-
rem, quos municipales possis appellare cum *Ulpian. l. 1. D. de legationi-
bus*. quarum legationum argumenta quæ fuerint, ex plerisque *d. D.
& C. t. 11.* videre est. Hos deputatos vocari usus hodiernus obtinuit,
ut qui à superiore ad inferiorem destinantur, commissarios vocare
moris est. Legati nomen quandoq; involant etiam ii, quos vulgò a-
gentes vocant, qui vel ab inferioris conditionis Principibus ad ma-
jores, vel ab æqualibus minore cum strepitu ad res levioris momenti
expediendas, aut aliis occultioribus ex causis mittuntur aut etiam le-
gatis quasi succenturiantur. In quo ipso genere censerique quoq; merentur
nuncii privatae ut plurimum rei gratiã missi. Atq; hæc de *ἀποκρίματα* vo-
cis sufficiant. Paucis etiam *συνάματα* evolvamur Namque functionem
utilissimam non uno nomine expressere quã prisci, quã recentiores.
Dicitur autem Legatus quoq; 1. *Orator* ab oratione, (*Virg. Aeneid. 11. v.
100.* Jamq; oratores aderant &c.) quæ est acerrimum telum legationis,
quo munere olim tantum disertissimi oratoresungebantur. *Paschal.
c. 2. Marselaër l. 1. diff. 2.* Et hinc etiam pro iisdem habet oratores & Le-
gatos *Ulpian. l. 7. D. ad L. Jul. de vi publ.* Nam Legati non tantum sunt
Pacis bellique denunciatore, sed quoque partium miserrimè dissentien-
tium interdum felicissimi conciliatores. *Myler. de Imp. Stat. Jur.
c. 19. 2. Nuncius & Minister. Cic. 1. Tuscul.* sed ut jam dictum, id nimis
generale vocabulum est. 3. *Interpres*. Idem Cic. in Ep. 9 ad Brutum,
4. *Responsales* c. Salonitanæ 24. dist. 63. 5. *Ambassatori* ex Gallico Am-
bassadeur: quam quidam vocem origine Græcam faciunt (nec enim
paucas ejusmodi habet lingua Gallica teste H. Steph. in append.
Gramm. suæ Gallicæ) & descendere ab *ἀντιβασίτης* volunt, quod est
adscendere 6. Olim qui ad pacem petendam ibant, potissimum *Caducea-
tores* à Caduceo, quo nomine Antiquitas baculum Mercurii indigita-
vit, qui esset nivibus concolor, mediocris longitudinis, cui lubricis
amplexibus supernè inhærent angves duo minimè cristati, mas &
fœmina in speciem literæ Φ , posteaque additum cornu Amaltheæ u-
triu-

trinque surgens, queis quid signetur, tum aliunde tum ex Marselaer disci potest l. 1. diff. 2. *Feciales* sapius autē ad indicēdum mittebantur bellū. His hodiē Tubicines, *Æneatores*, Tympanistas, Tabellarios aliosque militares Nuncios & præcipuē Heroldos seu armorum reges comparat *Paschal. c. 5. & Marselaer diff. 2. 7. Lenones* etiā dictos legatos testimonio *Justini* probatur, l. 2. c. 3. §. 8. Addente *Berneggero*, non mirum esse istos flagitii ministros de re honestā usurpari, pro mediatoribus, ut vet. Glos. habet, cum *conciatoris* vox honesta successu temporis ad hoc turpe ministerium sit traducta. Elogia quædam legatorum seu Caduceatorum id est sancientiæ pacis missorum gratia, summatim complexus est *Marselaer l. 2. veteris Poetæ* verbis:

Vox Regum, lingua salutis,
Fœderis orator, pacis via, terminus iræ,
Semen amicitia, belli fuga, litibus hostis.

(b) Hoc jus tantum habent ii. qui summam in Rep. Potestatem & iura majestatis habent *Besold. Pot. lib. 1. c. 8. §. 1. n. 4.* Imperator & omnes Reges superiorem non recognoscentes utpote Gallus, Hispanus, Polonus, Danus, Svecus; item barbari, inter quos Turca est supremus. Præterea Libera Respublica; Veneti, Genuenses, Lucenses, & qui j. go excusso Imperio Romano se subdixerunt, & hodiē se partim pactioibus, partim præscriptione, partim donationibus muniunt, quos inter sunt *Helvetii*, quorum civitates complures numerantur, quædam reformatæ, aliæ catholicæ religioni addictæ, qui tantum comiter Imperii majestatem agnoscunt & venerantur, Vid *Reinking. l. 1. cl. 2. c. 9. n. 92.* in cujus tesseram Privilegiis imperialibus inhaerent, unde etiam in novissima *Monasteriensi & Osnabrugensi Diætâ* privilegiorum suorum confirmationem obtinuerunt, ut patet ex *Instrum. §. 6. Status fœderati Belgici*, quorum septem sunt Provincia; Geldria, Hollandia, Ultrajectum, Selandia, Frisia, Transsalaria & Groninga. Quæ Ultrajecti Anno 1579. die 23. Jan amore libertatis & religionis unionem constituerunt. *Rhati die Bündner* qui dividuntur in 3. Bund / 1. der Ober oder Grave Bund von 19. gemeinen / 2. der Gotes Hauf bund von 21. Gemeinden / 3. die 10. Gerichte Sprenger. in *Synops. jur. publ. c. 4. p. 126.* Peculiare est, quod Imperii status hoc jus habeant ab antiquo, ut ratione territorii liberè legatos cum intra tum extra Imperium mittere & recipere possint. *Myler. de stat. Imp. jur. c. 19. Reinking l. 1. cl. 5. c. 6. n. 50.* Unde illud, quod quilibet Imperii status in suo territorio tantum possit, quare

quantum Imperator in universo Imperio, quod tamen omnino non
 ad reservata sed tantum jura communicata extendendum, *Gail. l. 1. de*
pace publica c. 6. n. 10. seqq. adde Reinking. l. 1. cl. 5. c. 6. alias etiam qui-
libet Imperii status posset Reges creare, uti Henricus IV. An. 1086. Ula-
dislaum regem Bohemix, Otto III. Boleslaum Poloniae Ducem, Fride-
ricus I. Petrum Daniae Regem in id fastigium evexit, Spreng. in Synops.
jur. publ. c. 3. p. 47. Conf. Limn. de J. P. L. 2. c. 9. §. 17. seqq. quod sane ab-
fursum. Tale jus quoque de liberis Imperii Civitatibus affirmandum,
hae enim quoque, jura Principum habent. Gail. l. 2. Obs. 57. n. 7. §. 1. c.
6. n. 11. de P. P. Reinking. l. 1. cl. 4. c. 20. n. 12. Item Civitates Hanseaticae ab
antiquo Hansa, sive an der See (cum pleraeque sint maritimae) dictae, ha-
bent potestatem pangendi foedera. Arum. in disc. 6. ad A. B. c. 14. tb. 9.
Quarum Civitatum 66. enumerantur ab Hagen in jurispr. publ. l. 1. c. 4.
teste Sprengero in Syn p. 127. Dividunturq; in 4. membra Lubecense con-
tinens civitates Pomeranicas & 6. Vandalicas. 2. Coloniense, comple-
ctens civitates Cliviae, Marchiae, Thuringiae, Geldriae & aliquot West-
phaliae 3. Brunovicense, cui annumerantur multae civitates Saxoniae &
Westphaliae, item Magdeburgum, Goslaria, Brema, Hildesheim, Min-
da & aliae. 4. Gedanense quo pertinent Civitates Borusiacae, & tres Li-
voniae, sc. Riga, Dorpatum, & Revalia. Sprenger. c. 3. p. 127. Nec non
Libera nobilitas Die freye Ritterschafft, in tres classes distincta Svedi-
cam, Franconicam & Rhenanam, quibus non ut singulis, sed ut univer-
sis competere experientia quotidiana contestatur. Kirchner. de legat. 1.
c. 3. n. 56. Myler. de stat. Imp. jur. c. 19. p. 190. Sic in nuperrima Monasteri-
ensi Dieta ab his legatus missus Wolfgangus à Gemmingen, 30000. fl.
ad satisfactionem militiae Svedicae cum protestatione liberae oblatio-
nis attulit Brachelius in Hist. l. 8. in fine Repartitionis. Hi enim Nobi-
les eximiis privilegiis decorati sunt praeter alios, quamvis statibus Imperii
non annumerentur, Reinking. l. 1. cl. 5. c. 10. n. 6. Myler. de stat. imp. jur. c.
11. Nam neque in matricula inveniuntur, neque jus comitorum ha-
bent. Reinking. d. l. sine quibus Imperii status nemo est. R. A. zu Aug-
spurg de Anno 1548. §. Wann auch ein ausgezogener Gail. l. 1. obs. 21. n. 9.
Habuerunt quidem sessionem & votum, proem. Aur. Bul. sed volun-
tariè se exemerunt, ut exinde onerum mitigationem consequerentur,
Wurms. in exercit. acad. exerc. 1. qv. 17. Besold. l. 1. Pol. c. 9. §. 4. n. 17. Spreng-
er. cap. 15.

(c) Hic est finis generalis, specialis vero potest esse multiplex v. g.
 Pacis

Pacis constitutio, belli indictio, foederis sanctio, pactorum conservatio, auxilii latio, Amicitiae junctio & retentio, gaudii vel doloris significatio. (d) Utebantur enim non tantum apud priscos Legati variis solemnibus, utpote verbena, sagminibus, silicibus, filo lanæ, sacra stola, caduceo, ramo oleæ, velamentis & aliis quæ propria erant fecialium *Christoph. Bruno l. 3. de leg. c. 13 Alberic. Gent. l. 1. c. 12. seqq.* sed hodiè quavis non adeò multa adhibentur, puta quod principis sui insignia præferant ut plurimum, in vestibus, alioque genere ornatus: quod patrium vestitum strictè retinent &c. Quæ tamen omnia magis ad accidentalem quam essentialem legationis formam pertinent, cujus solennitates proximè consistunt in literis mandati, instructionis, commendationis, fidei seu ut vulgò loqui amant, credentiæ.

II.

Legatus dividi potest in Togatum, (a) qui tempore pacis, & Sagatum (b) qui tempore belli legatione fungitur.

(a) Togatus mittitur vel negotii vel honoris gratia. *Negotiosa* legatio generaliter omnes actiones comprehendit, quas publicæ rei causa Legati perficiunt, quarum catalogum recenset *Kirchner. de Legat. l. 1. c. 2.* Hic qui negotii ergo mittitur est vel *temporaneus*, qui ad certum tempus negotiumque adstrictus est, quo expedito quoque cessat legatio; vel *perpetuus*, & nullum speciale mandatum habet, sed omnia rectè administrare & observare, observataque Principi referre tenetur, quem vulgò ordinariū Ambassadorè, aut, si sit summi alicujus principis, ex consuetudine Oratorem dicunt, si minori cum solennitate externâ & pompâ missus, Agentis quandoque & Residentis nomē tantum sortitur, & minus propriè huc pertinet. *Honoraria* est quæ fit gratulationis causa, vel ob res benè gestas, imperium susceptum, & id genus alia. *Besold. l. 2. c. 8. §. 1. n. 3.* (b) Sagatus propriè *Fecialis* à fide & faciendo dictus. Hic ad res armis ablatas repetendas mittebatur, quod si id non consequeretur, bella indicebat & finito bello foedera pangebatur. Horum collegium personas numero 20. complectebatur, & maximus ipsorum appellabatur Paterpatrus, tantæ homo sanctitatis, ut sæpè Depositarius fieret earum foeminarum, quibus hostica manus pepercerat, quæque aliàs ut formâ præcellentes se ponebantur, item si qua deditio aut

libe-

liberi hominis venditio fieret, hujus manu fiebat. Alter dicebatur Verbenarius, qui quoties feciales mittebantur ad hostes clarigatum, id est, res raptas clarè repetitum, ferebat privos lapides silices, privasq; verbenas & sagmina à Prætorè accepta *Vid. Dionys. Halicarn. l. 2. c. 73. Pafchal. c. 3.* & quos ille citat. Et sic ratione rei seu negotii, cujus expediendi gratiâ mittuntur, possunt distingvi legati.

Ratione mittentium sunt vel Ecclesiastici vel Politici: prout nempe qui eos mittunt vel Clerici sunt vel Laici. Et Pontifex præcipuè Romanus ut Cleri Pontificii supremum caput triplicis generis legatos habet. Sunt enim vel legati à latere, cujusmodi legationes non aliis quam Cardinalibus dantur ad maximos Orbis Monarchas ad res arduas expediundas misiss. Vel Nuncij Apostolici, qui plerumqve Episcopi sunt, & itidem ad principes destinantur, ut plurimum rebus non ita gravibus conficiendis adhibiti, qualis Nuncius Apostolicus erat Carolus Caraffa, Episcopus Averfanus, & in tractatibus pacis Monasteri Osnabrug. Fabius Chisius nunc Alex. VII. P. M. Vel legati nati, quorum scilicet dignitas sedi sive Ecclesiæ, cujus præfules sunt, connexa est: sic in Germ. nostrâ ante doctrinæ Evangelicæ resuscitatum lumen Magdeburgensis, nunc verò Salisburgensis Archiepiscopus titulum præfert sedis Apostolicæ legatus natus.

Sed & illi ipsi qui mittuntur, vel sunt officijs Ecclesiasticis præditi, seu Ecclesiasticæ personæ, (uti notum est familiare Hispanis esse, ut Monachos etiam ad legationes obeundas adhibeant *Vid. jus int. gent. sect. 4. quest. 8.*) vel Politicæ; verum quia selectio personæ à mero mittentis arbitrio dependet, & tam ab Ecclesiastico Laicus, quam à seculari Clericus mitti potest, illud discrimen hic præterimus.

III.

Causa efficiens est jus gentium. (a)

(a) Jus legationis à jure gentium voluntario ortum traxisse testatur *Grot. de J. B. & P. lib. 2. c. 18.* Passim n. legere est sacra legationum, sanctimoniam Legatorum, jus gentium illis debitum, adeò, uti Cicero inquit *Verrina III. f. 185. Legatorum jus divino humanog, vallatū præsidio, cujus tam sanctum & venerabile nomen esse debet, ut non modo inter sociorum jura, sed & hostium tela incolume versetur.* Etenim cum utile sit Hominibus non immortales esse Inimicitias, ideo inviolabiles quoq; esse oportet, per quos de foedere & Amicitia tractatur. *Reusn.*

173

in hortulo florum coron. iii. flor. 12. Quapropter L. Myrtillus, L. Minutius
& Manlius, quod Legatos Carthaginensium pulsasse dicebantur, jussu
Q. Terentii Prætoris urbani per feciales traditi sunt Legatis & Cartha-
ginem advecti. *Valer. Max. l. 6. c. 6. n. 3.* Et David Rex ignominiam, ab
Hanone Ammonitarum Rege, legatis suis illatam, judicavit atrocissi-
mam, & bello vindicandam justissimo. *2. Samuel. 10.* Eadem ratione,
cum Romanorum Legatos Corinthii injuriosius appellassent, eo no-
mine Corinthus à L. Mummio Achaico solo æquata est, & reliquus usq;
ad Macedoniam tractus sub Romanorum cõcessit imperium. *Flor. l. 2. c. 16.*
Justin. l. 34. c. 1. Quod idem antea & Tarentini fecerant, ap. *Flor.*
l. 1. c. 18. similemque sibi attraxerant cladem, legatione etiam per fœ-
dam dictu contumeliam violatâ. Duo autem de legatis ad jus gentium
referuntur, prius ut admittantur, & postea ne violentur. *Grot. de J. B.*
& P. l. 2 c. 18. n. 3. Admissionem jure gentium concedendam esse testis
est *Livius l. 21. c. 10.* ubi Hanno Senator Carthaginensis in Annibalem sic
invehitur: *Legatos ab sociis & pro sociis venientes, bonus noster Imper-*
ator in castra non admisit, jus gentium sustulit. Quod tamen de omnibus
simpliciter non intelligendum. Nam ubi causa mittendi aut suspecta
est, uti Rabfacis Assyrii Legatio ad populum concitandum merito su-
specta erat *Hiskia. 2. Reg. 18. 17.* aut non ex dignitate aut tẽporibus con-
veniens, tunc optimo jure rejici possunt, siquidem jus gentium non præ-
cipit omnes admitti, sed vetat sine causa rejici. *Grot. d. l.* Deinde de
eorum violatione & quatenus se extendat dispiciendum. Neminem
arbitror latere legationis jus tam circa legatum quam ejus comites usq;
adeo sanctum semper habitum fuisse, ut res in proverbium abierit:
Legatus neq; verberibus neq; contumeliis afficitur. Nec ulla Natio fuit
tam barbara, cui Cadaceum non fuerit sanctum *Procop. lib. 3 de bell.*
Goth. Qua de causa olim legatis contra jus gentium occisis statux po-
nebantur, nimirum ut qui ob Rempublicam mortem oppetiissent his pro
brevis vita æterna memoria redderetur. *Cic. Philip. 9 sub init. Schönborn.*
l. 3. Pol. c. 31. n. 5. ut hujusmodi honore animati homines in periculosis
belli legationibus munus alacrius obirent. Quo spectabat Democriti
Abderitæ responsio; is cum ad Philippum Macedonem Legatus mit-
teretur, libereq; loqueretur, interrogante Philippo, *num metueret, ne*
sibi caput jubeat amputari? minimè respondit, *nam si hoc mihi abstuleris,*
Patria ipsa mihi immortale pro hoc reponet. *Reusn. Cor. 3. flor. 9. ex*

Maxim. serm 31. Philippi tamen aetatem Democritus non attigit nisi oppido senex, (vixit quippe annos 109.) & quâ Philippus imperare coepit Olympiade, scil. CV. ejus postremo anno ipse obiit juxta *Calvisi in ann. mundi 3590. & Petav. in Rationar. temp. p. 1. l. 3. c. 8.* Nec solum jus gentium Corpora Legatorum sancta esse constituit, sed & civile bona eorum sarta tecta tuetur, & ut illud arcet injurias & contumelias, ita hoc damna & lucra ablata refarcit, neque cuiquam vult absentiam suam Reip. causa esse damnosam. Quo de tractant *Jeti in lib. 50. D. tit. 7.* ubi tamen pleræque leges de legatis, quos thesi i. municipales posse appellari diximus, agunt. Verum ne inde nascatur injuriarum occasio, Legatique sibi blandiantur, tot Privilegiis muniti, impunè sibi in publicam perniciem necemq; Principis, apud quem agunt, grassari licere existimantes, audiendus est Theodatus apud *Procop. lib. 1. bell. Goth. c. 5.* ad Justiniani Legatos in hanc sententiam loquens: *Magna quidem & inclyta est Legatorum Autoritas apud omnes mortales; verum hac prerogativa tamdiu fruuntur, quoad jus legationis honestatemq; servarint.* Cæterum si sacro legationis officio ad turpissimum proditio- nis, defectionis, seditionisve ministerium abutantur, & sub hac specie omni modo Majestatem Principis ad quem missi, lædant, interficiant, statum & Imperium turbent ac hostiliter evertere tentent, constanter affirmamus Legatum sine juris gentium transgressione licenter capi ac detineri, nec non causa cognita & legitimo judiciorum tramite obser- vato convictum, condemnari posse. Hanc sententiam jus gentium approbare demonstrandum. Præprimis autem considerandum, Jus gen- tium reciprocum esse, & tam violari à legatis, quam in legatis. Hoc fit, cum vel ejus à quo mittuntur, vel sui odio vel contemptu, immeriti & innoxii, solo ministerio occupati trucidantur publica privatave li- bidine, membris mutilantur, retinentur, in vincula conjiciuntur, ver- beribus contumeliisque afficiuntur, vel admisi non audiuntur, vel au- diti sine responso ignominiosè dimittuntur, & aliis ex pluribus causis. Sic Rex Ammonitarum 2. *Samuel. 10.* per contemptum Legatis Davi- dis condolentiæ ergo missis dimidiū barbæ abrasit & vestes decurtavit. Illud vero evenit si Thraconicè & contumeliosè edant mādāta, aliisq; injuriis Principē afficiant, & supra enumerata piacula in effectum pro- ducant; quemadmodum Phileas Tarentinus dum Romæ legationem obiret, ad obsides Tarentinos aditum sibi invenit, eosque, crebris col- loquiis sollicitatos, corruptis duobus Ædituis, eduxit custodia & comes-
itine-

itin eris factus cum illis profugit. *Liv. l. 25. c. 7.* Sic quoque jus gentium à Legatis læditur, quando Philippus Macedo Atheniensium Legatos interrogat: *Dicere mihi facere quid possim, quod sit Atheniensibus gratum,* & Demochares respondet; *te suspendere.* *Senec. libr. 3. de in cap 23.* Si itaq; Legatus prius violat jus gentium indignus est, ut ei seruetur juris gentium fides. *Besold. l. 2 Pol. c. 8 § 2 n. 15.* Prætereà cum jus gentium natura matre & necessitate magistra ortum sit, necesse est naturalis æquitas utrinq; recurrat, & ut Legatorū securitati, ita vicissim Principis, ad quem missus Legatus, consulat indemnitati, ne jus unius fiat injuria alterius. Deniq; jus gentium non ita loquitur: Si quis legatū Hostium delinquentem retinuerit, comprehenderit, puniverit, sed ita; si quis legatum hostium pulsasset, si contra jus & fas occidisset; si injuriis damnisve legatum affecisset, si legatum violasset, læsisset etc. ideò legatus delinquens justè punitur, non injustè violatur. Adhæc si Privilegia Legatorum eo usq; extendenda, ut scelera eorū sacrosancta censeantur debent, necesse erit, omnem societatem politicam brevi corruere, & sursū deorsum omnia jactari, dum nihil in ea tutū reliquitur, sed cuncta hostilibus insidiis, exterorum rapinis, ac peregrinis fraudibus patent; imò ipsa legationis libertas tollitur, & ut penitus non admittantur optimū, cum ab eorum sceleribus non aliter tuti simus, quam si ipsis aditus ad nos denegetur. Apud Pontificios Clerici, si à simili argumentari licet, divino & humano jure sunt sacrosancti æquè ut legati, adeo ut hos impiè lædens incidat in canonem *c. cum non ab homine X. de sent. excommun.* Sed tamdiu gaudent Privilegiis, quam diu servant ea quæ sunt suæ Professionis: *c. Abbat 25 X. de V. S. & frustra implorant Ecclesiæ auxilium, qui committunt in ipsam c. in audientia 25 X. de sentent. excō.* Postremò si ab eo, qui mittit, Legatus sciens ad lædendum venit, tunc non legatus est sed Sicarius, & cum mittens prius fidem fregerit, neq; ei fides servanda. Ex his (quamvis plures adduci possent rationes) adductis, facile concludendum legatū in supra dictis sceleribus & similibus justè puniri, ab ejus Principis Magistratu, cujus Majestatem Imperiūve læsit. *Besold. Pol. l. 2 c. 8 § 2 n. 15. Conf. libell. cui tit. questio vetus & nova, utrum legatus etc.* quamvis etiam Princeps sicut, sic manifestè cōvicti legati Dominum possit consulere, ne si quid gravius eo inscio statuatur majorum Turbarum occasio nascatur, aut eum sub custodia ad Dominum factum Legati improbantem transmittere. *Lieben-*

thal. in Col. Pol. Ex. 11 qv. 10. Dedit hoc seculum hujus rei non unum exemplum. Nam legati Hispanici Secretarius Masiliae proditorem in Gallia molitus, frustra invocatis Legatorum privilegiis in custodiam datus fuit, quoniam examinata causa postea dimissus, ubi digna est quae videatur legati Hispanici Balthasaris de Cuniga cum Rege Galliae Henrico IV. concertatio apud *Metteran. l. 25. hist. Belg. tom. 2. p. m. 322. Lundorpium Sleidani continuati l. 11 p. 639.* Et Lusitani legati frater in comitatu ejus existens ob caedem nobilis Angli consulto patratam capitale poenas dedit pronuper admodum, iudicio ex sex indigenis totidemque exteris constituto. Praeterea obiter quaeritur, an proscripti Imperii status, qui pro Rebellibus a quibusdam habentur, Legatos mittere possint? quamvis plerique hoc negent, cum delictis jura non acquirantur, tamen ne via reconciliationis & excusationis, statibus ab Imperatore dissentientibus adimatur, eorum Deputatos, maxime si de innocentia sua docere velint, non repellendos esse statuendum videtur cum *Mylero de stat. Imp. jur. c. 19.*

IV.

Requisita Legati consistunt tam in bonis Animi, quam corporis & fortunae.

V.

Bona Animi sunt Fides, (a) Eruditio, (b) Prudentia, (c) Eloquentia. (d) Corporis, ut sit specie praestans firmusque corpore, nec monstrosus. (e) Fortunae, ut sit non plane plebejus (f) opulentus quantum satis est, (g) & felix. (h)

(a) Haec virtus tam in legatis, quam reliquis consiliariis maxime necessaria, unde *Prov. 13. v. 17. & 25. v. 13. Legatus fidelis est salutaris, & iterum; Quale nivis frigus hora messis, talis est fidus Nuncius ei, a quo missus, adeo Domini sui animum reficit.* Nam si fidi, etiam probi sunt, cum optimus quisque fidelissimus putandus. *Tac. Agric. cap. 19. Conf. Marsel l. 1. diff. 41.* Proditores autem etiam ipsi, quos anteponunt, invisunt. *Tac. an. 1. c. 58.* & prodituri non proditores amantur, ut dicebat Philip-

Philippus Macedo apud *Stob. serm. 52. cit. Lips. l. 4. Pol. c. 10 n 72* nec
tantum odio prosequendi, sed & graviter puniendi, quia nulla potest
esse in tanti sceleris immanitate punienda crudelitas. *Cic. 4. in Catil. c.*
6. (b) Neque in Legato neque in Principe requirimus totum doctrinæ
& eruditionis orbem, siquidem non qui multa scit, sed qui fructuosa
sapit. *Lips. l. 1. c. 10. n. 14.* & non paranda nobis solum, sed & fruenda
sapientia est. *Cic. l. 1. de fin. c. 3.* Legatus non imitari debet Julianum De-
sertorem, alias magnum Imperatorem, qui malè audivit, quod tan-
quam Græculus literis & studiis nimium fuerit deditus; Nec Ludovi-
cum XI. qui Carolum IX. filium suum omnis doctrinæ rudem mane-
re studiosè curavit; *ne esset, ut aiebat, in consiliis capiendis præfractior &*
renacior sui sensus; quod ipsum magno cum Subditorum damno con-
secutus est. *Lips. l. 1. c. 10. n. 14. & 15. in not.* Fœminam fortasse imitatus
Agrippinam, quæ Neronem suum à Philosophiâ arcuit, imperanti
contrariam dictitans. *Svet. in Ner. c. 52.* Imprimis autem Jurispruden-
tiæ, Politicæ & Ethicæ cognitionem habeat; Historiarum scientia
maximè polleat; nam semper optimi fuerunt consiliarij mortui, *Lips.*
l. 1. Pol. c. 9. n. 12. & qui de futuris vult dispicere, præterita debet in-
tueri, cum quæ futura sunt, plerumq; paria similiaq; sint iis, quæ jam
facta sunt, & ex præteritis futura judicemus. Lingvarum copiam pos-
sideat; necesse enim est habeat linguæ illius populi ad quæ missus noti-
tiâ *Kirchn. de legat. l. 1. c. 4. n. 253.* siquidem surdi omnes sumus in linguis
quas non intelligimus, *Cic. l. 5. Tusc. jungatur Marsil. l. 1. de leg. dis. 24.*
& 27. Et qualia incommoda ex interpretibus provenerint, vid. apud
Alb. Gent. l. 3. de legat. cap. 7 (c) Prudentia maximè sit instructus, quam
usus efficacissimus omnium rerum Magister. *Plin. l. 26. c. 2.* & memoria
rerum, id est, Historia, lux veritatis, vitæ Magistra. *Cic. l. 2. de orat. cap. 9.*
procreat. *Lips. l. 1. c. 8. & 9.* Hæc præsentia ordinat, futura providet,
præterita recordatur, honesta à deterioribus, utilia à noxiis discernit.
Econtra Imprudentia cœca pleraque, & se præcipitat. *Sall. ad*
Cæs. orat. 1. sub fin. Probè itaque norit prudens Legatus, officii
sui esse, non nisi jussu, adesse; non nisi pro re & occasione verba fa-
cere; non nisi de re & materia, tempori, loco & personæ suæ accom-
modata, in publico perorare: non nisi acceptis responsis, quæ patien-
tè ipsi audienda sunt, pauca loqui: nec denique maturam tantum,
sed & honorificam dimissionem expetere. *Reusn. in hortulo florum Co-*
ron. 3i

ron. 3. flor. 7. Iudice iterum *Marsel. l. 1. dis. 29.* monstraturum ad quid
speciatim attendere prudentem legatum oporteat. (d) Civilis enim
Prudentia sine eloquentia rectè stare nequit, ideò Legatus jure irride-
tur qui Patrono eget, & Orator elinguis est. Epaminondam imitetur
necesse est, si consequi vult eloquentia quod Epaminondas, de quo
ita inquit Cornelius Nepos, & ex eo *Paschal. de legat. c. 15. Epaminonde
Eloquentia eluxit Sparta. Quo cum omnium Sociorum venissent legati, co-
ram frequentissimo Legatorum conventu sic Lacedamoniorum tyrannidem
cearguit, ut non minus illa oratione opes eorum concusserit, quam Leuctrica
pugna.* Hujus eloquentiam si assequi non potest, sufficit etiam ea,
quam Philosophorum esse *Cic. de orat. scribit;* castam, verecundam,
virginem, incorruptam quodammodo, & sermonem potius quam o-
rationem. *Alber. Gent. l. 3 de legat. 6. (e)* ut bona Animi, ita quoq;
bona corporis habeat Legatus, Nam etsi in deformi quoq; humiliq;
corpusculo habitare potest formosus animus & magnus, *Senec. e-
pist. 66* tamen plerisq; gentium, non tantum barbaris multa in maje-
state corporum veneratio est, magnorumq; operum non alios capaces
putant quam quos eximia præ cæteris specie natura beavit. juxta *Curt.
l. 6 c. 5. § 29.* in quem locum *Freinsh. confer.* Et sanè ut principem in-
contemptum adducit forma despicabilis, irrisuiq; ac fastidio exponit
apud vulgus præcipuè solitum Imperatores formâ ac decore corporis
æstimare, *Tac. 1. H. c. 7. §. 5* ita idem facile contingit legato. Quare
minimè ablegandi Cyclopes aut Polyphemi; ne Aratorum potius,
quam Oratorum vicem præstent: nec monstrosi, qui ludibrio & injuriæ
à natura nati videntur. Notum est in legationem Bithynicam Catonis
scomma: cum enim legatorum unus cicatricosi capitis vertigine,
podagrâ alter, tertius laboraret vecordia; Egregiam verò, inquit P. R.
legationem quæ neq; caput neq; pedes neq; cor habet. Vide sis sæpè
laudatum *Marselaer l. 1. dis. 12. (f)* Cum à fortunæ quoq; donis in-
structum volo legatum, eundem non planè plebejum, Hominem for-
didum, Cerdonem, Tonsor, Institorum esse volo, in quibus ut plu-
rimum parum industriæ, auctoritatis nihil, plurimum Avaritiæ. Ideò
hodiè adhuc à Burgundica domo irridetur Ludovici X I Gallia Regis
legatio, quam Olivarius Tonsor ad Mariam tot ditionum hæredem o-
bivit, qui propter generis obscuritatem & ineptum sermonem, tanto
cum ludibrio exceptus, ut nisi clam salutem fuga quævisisset, in flumen
fuisset

fuisse abjectus Vid. *Cominatum* l. 9. c. 15. Addatur *Marselaer* l. 1. dissert. 11. & *Reusn. Coron.* 3. ser. 7. qui plura enumerat exempla. (g) Inter dona fortunæ porro etiam requiro divitias. Quantumvis enim largiens hæc fortuna non est neque gubernatrix neque adiutrix virtuti, eam tamen non adspernatur ut faulricem, nec abnegat ut comitem. *Paschal.* c. 16. *Marselaer* l. 1. dis. 14. Et ratio subest non una, ut opes suas quasi pignori in patriâ relinquat; Ut splendori amplissimi muneris domestica fortuna respondeat; Ut si quando ærarii penuria aut quæstorum injuriâ tergiversante cursus requisitorum ad legationem sumtum suspendatur, possit suis facultatibus ad tempus publicam salutem sustinere, ne interrumpatur aut turbetur Legationis decorem. Et quæ aliæ possunt rationes afferre. (h) Denique & felicitatem posse in legato desiderari dixi. Quam etsi sibi nemo præstat aut præstare potest, nisi quatenus semita certa Felicis (tranquillæ) per virtutem patet unica vitæ *Juven. sat.* 10. v. 363. attendenda nihilominus est Legatum missuro. Sunt enim quidam quartâ Lunâ nati, aut infelicibus ovis editi, quibus nihil sub manus succedit, optimè consulta pessimè cadunt, denique qui diis adversis fatoque sinistro omnia adgrediuntur. In tales si inciderit legationique eos destinaverit Princeps, vix aliam ab iis speret, quam quæ ipsorum quoque res privatas comitatur, adversam fortunam. Contra ea sunt quidam albæ gallinæ filii, & benefica astrorum factorumq; conspiratione geniti, quibus quicquid dixerint, consuluerint, egerint, omnia secundo numine ac velut quâdam virtutis manu tractasse videntur; etiam cum procul deflexerunt à linea & scopo. Vid. *Marselaer* l. 1. dis. 42. Et ut *Cic.* verbis rem enunciem, quibus ad amplitudinem & gloriam & ad res magnas bene gerendas divinitus adjuncta fortuna est. Neque enim temerè vel imprudenter aut *Cicero* in Imperatoris bellici dotibus numerabat felicitatem, aut *Cæsar* Augustus filiis nepotibusve suis precabatur suam fortunam, nisi esse aliquid supra nostras vires consiliaque positum existimassent, quod benè consulta & accuratè deliberata felicisecundet eventu. *Cic. pro lege Manilia* sect. 47. *Eras. in apophth.* l. 5. p. m. 306. Tale quid ergo si cujus actiones comitetur, jure meritò si ipsi adsint requisita cætera aut omnia aut pleraque præferetur in hujus muneris functione demandanda.

C

VI. Con-

Considerato haecenus Legato, jam consideranda
venit Legatio ipsa, ejusque Antecedentia,
Actus & consequentia.

Antecedentia sunt 1. Itineris ingressio & confectio,
(a) 2. Legati admisio & exceptio, (b) 3. ad man-
datum exponendum accersio. (c)

(a) Regia ac solita via incedere debet Legatus, non deviis itine-
ribus, aut latebris; occultè iter ingredi non tantum intutum, sed & san-
ctissimo legationis munere indignum est. *Paschal. c. 29.* Hinc æquum
videtur, ut Legatus Dominum territorii itineris sui faciat certiore.
Circa familiam suam adeo modestiam colere debet, ut cum Pace ad-
venire videatur, & cum dignitate incedat, non militares copias turma-
tim ducat. Nam quisquis ornatus in modum militarem excrescit, &
arma in aliena ditione protervè monstrat, hujus ferociæ simili paratu
obviam veniendum, ut si insanire cœperit, & amicitiam verbis præten-
dere, re inimicitiam colere, quem decipere studuit, hunc ipsum hostem
non socordem experiatur. *Paschal. d. 1.* (b) Admitti legati semper jure
gentium debent. *Grot. de J. B. & P. l. 2. cap. 18.* licet nonnunquam
admissi sine audientia discedant; dum sc. interdum mandata inhibi-
toria accipiant. Sunt autem non tantum admittendi, sed & humanissi-
me accipiendi, excepti in hospitium ducendi, ex quo in palatia Princi-
pum, equis & rhedis, ab ipsis missis, evocandi. (c) Deducto ita in
hospitium nil antiquius Legato habendum, quam ut ocius à Rege
aut Principe admissionem impetret, & mandata sua exponere possit.
Quod si moras necesse animadvertit, quod usu frequentissimum, modeste
exponendorum mandatorum tempus postulabit; semel concessum
strictè & accurate observabit. Nolunt enim cogi, sed rogari Principes:
nec se ludificari patiuntur, si quis concessio tempore abuti velit. Quod si
Legatū planè aditū maruri spes frustratur, repetitâ instantia astutiaq;
ten-

tentet, quod diligentia assequi desperat, & stratagematibus utatur, quam raro felicissimo caruere successu. Exemplo sit Franciscus Marchesius Ictus à Genuensibus ad Johannem Galeacium Mediolani Ducem missus legatus, omni audientiae spe destitutus, die S. Johannis Galeacio munus, basilicae herbae vas plenum, misit. Dux Oratorem ad missae herbae causas explicandas illico accivit, quas ita edisseruit: *Ego, Princeps, Genuensium ad te Orator veni: quorum ingenia basilicae herbae persimilia sunt; leviter tacta, suavem effundit illa odorem, contrita Scorpiones procreat.* Hoc stratagemate adeo Princeps permotus, ut, qui antea nullis flectebatur rationibus, tunc aequos aures in posterum praeberet. *Frid. Marselaer lib. 2. diff. 31.* Eodem modo Orator Venetus, ad Turcicum Imperatorem salutandum missus, cum ipsi omnis aditus praclusus esset, turcicam togam induens, per turbam transiit, & negotium ex voto confecit. *Reusn. Cor. 3. flor. 7.*

VIII.

Actus consistit in mandati expositione, (a) & responsi exactione. (b)

(a) Legatus postquam ad Principis conspectum admissus, praemissa salutatione ejus, à quo missa est legatio, itemque commendatione ejus, ad quem directa est, mandata sua sine nimio verborum splendore & vaniloquentia, sine vocibus inconsideratis, temerariis & contumeliosis exponere meminerit; Necessaria, non supervacanea, & quae negotii qualitas non exigit, dicat; Non nimis longa iustar scholasticae declamationis, nec nimis culta utatur oratione; nec fictis aut nimis encomiis venetur Principis gratiam. Nam Carolus V. post initam cum Francisco Galliarum Rege ad Cameracum pacificationem, cuidam Legato se in os laudanti, peracta mandatorum expositione dixit: *Utinam & nunc laudasses & ante biennium in Anglia vituperasses me parcius, agrè utroque caruissim.* Et Carolus Burgundiae Dux frequenter in sermonibus usurpavit: *Neg. laudari acriter, neg. vituperari vivos Principes oportere: quod alterum non sareat periculo, alterum adulatoria artis valde in ortu suspicione.* Si duriora in legatione petuntur, non minas & expostulationes adhibeat, sed potius non à se sed suo

Principe, ea proficisci ostendat, & oratione sua leniat. *Rem. Coron. 7. Flor. 7. Marselaër l. 2. diff. 33. Qua vero lingua in exponendo mandato uti debeat, queritur? Resp. vernacula suâ. Imitandi Romani, qui tantum latina lingua usi sunt. Paschal. c. 47. per tot. p. m. 293. Marsel. l. 2. c. 34. Dedecori quippe magis, quam splendori conjunctum, peregrina uti lingua, sapitq; ejus, cujus lingua utimur, ex subjectione profectam venerationem (b) Quemadmodum admissione, sic quoq; dimissione ne justo longius frustretur, enixe prospiciat Legatus. Non tamen ut importunus creditor cum sacco veniat, sed cautè & opportunè occasiones quasvis captet. Si justò longius dimissionem concessam expectet, Principalem suum literis domum missis consulat. Responsum autem, si impetratur, sit rei aptum, & sententiæ congruum: si ambiguum, obscurū, dolosum, nihil responsum existimabit Legatus, idq; animadvertens cautè agat, & ut responsum in chartam scribatur, sibiq; communicetur, curet. vid. lacè *Paschal. c. 82. 83. 84. Marselaër l. 2. diff. 39.**

IX.

Consequentia sunt, 1. honorifica dimissio (a) 2. Domum reditio, (b) 3. Legationis Renunciatio. (c)

(a) Legatus solenniter exceptus, non sine honorifico comitatu & muneribus splendidissimis dimittendus. *Hic queritur an Legatus munera accipere debeat? Dubitari potest, quia Athenienses, Veneti, Corinthii sub capitis multa acceptionem munerum Legatis interdixerunt, & Dux Moscovitarum Legatis ad se redeuntibus omnia munera aufert. Liebenthat. col. Pol. Exerc. II. qv. II. Munera enim qui semel acceperit, & largitionibus est corruptus; non manere potest constans publicorum commodorum Judex. Besold. Pol. l. 2. c. 8. n. 24. Verum cum interdictis munerum acceptationibus, etiam eorundem erogatio, & sic præcipuum humanæ societatis vinculum tollatur, ideo distinguendum inter ea quæ honoris & benevolentiae, & quæ corruptelæ animiq; nundinandi causa data. Illa licita, hæc minimè, prudens sciat Legatus. Marselaër l. 2. diff. 45. (b) Legatis domum reversis ad*

Prin-

Principales suos patere debet aditus liberrimus, magniq; honores de-
 bentur, & præmia. Quæ quidem ut ingenio accipientis conformis
 sint, operam dabit Princeps, vel qui legatum misit. Hinc legatione,
 feliciter expeditâ quibusdam honorum augmentum, aliis præfecturæ;
 nonnullis pecuniæ quædam vis supra stipendium collata fuit, cujus-
 modi exempla non opus est nec charta patitur congerere Vid. *Marselaer*
l. 2. diff. 48. Videre est etiam plura illis & quasi constituta à Jure
 Civili Romano esse tributa præmia. Quæ inter est quod intra bienniū
 vacationem à civilibus muneribus habent, *l. 7. & 8. D. de legat.* Quan-
 quam inibi præcipuè de legatione municipali sermo sit. Quæ singula
 huc afferre instituti ratio non patitur. Legatis in legatione cæsis, sta-
 tuæ erigebantur; uti statuas illorum quatuor Legatorum, quos Lartes
 Tolumnius Vejentium Rex interfecerat, in rostris longo post tempore
 steterisse docet *Cic. Philip. 9. Schönborn. l. 3. Polit. c. 31. [c]* Legatione
 peracta, quæ in legatione actitata sunt, fidelissimè renunciēt, nihil
 dissimulet aut celet; Iræ & invidiam deponat; si minus honorificè
 ab eis tractatus fuerit, eorum famæ nihil detrahat; non sit incendiarius
 turbarum, nec ignem igni addat; Actitata non cuivis, præter eum à
 quo missus, patefaciat. Mittens etiam sequi debet consilium Phil.
 Cominæ [quod adducit *Schönborn. l. 3. Pol. c. 30.*] ut legatos à Legati-
 one reversos separatim audiat, ne si minus jucunda nuncient, pavorem
 ea res atque metum inferat multitudini. Junge sæpius laudatum.

Marselaer l. 2. diff. 46. Hæc pro ratione instituti de Legato
 & Legatione dixisse sufficiat.

MONITI MELIORA SE QUÆMUR.

S. D. G.

Politisimo Domino Respond. Auctori.

Muera Legati tribus explicuisse papyris
 Laboris est & ingenti.
 Utrumq; ostendis, hæ charta utrumq; loquuntur,
 Perdocte miles Palladis.
 Ingenio pretium ponant, solvantq; labori
 Quis in manu hoc est, premium!

Ita Opto

PRÆSES.

WENN Spleiß und Schwert Bellona hingelegt /
Zeigt Pæan / stat des lauts der krigisch klinget /
Was steter Fleiß für schöne Knospen trägt
Vnd mit der Zeit für reife Früchte bringet.

Zwar es ist wohl / wie man gemeinlich sagt /
Das jedem nicht gegeben sey das sitzen :
Ob sich auch gleich schon mancher immer plagt
Das ihm vor Müß der Buckel pflegt zu schwitzen
Hilfft alles nicht. Vnd dennoch bleibt dabey
Das Faulheit nur mus gänzlich niederliegen /
Daß es umbsonst und nicht zu hoffen sey
Das Tauben ihr in Rachen werden fliegen.

Was Faulheit sey das weiß Er / Freund / wol nicht
Weil Er sich nie derselbigen befließen ;
Er hat stets dehm / dehm Er sich hat verpfliche
Aus Schuldigkeit in Diensten leben müssen /

Jetzt lohnt Er Ihm : Er nennt ihn seinen Sohn :
Verspricht zugleich er soll auch einst besitzen
In dem Parnas / nechst seinem schönen Thron /
Mit anderen die Kunst - besetzten Spitzen :

Er fahre fort / mein Freund / wie wir ickzt sehn
Vnd neben uns auch andere noch wissen ;
So weiset Er / daß jeder mus gestehn /
Daß Er sich nicht auff Låpperen befließen.

Dieses satre aus höchster Schuldigkeit seinem vtelge-
gehrten Freunde zu Ehren hinzu

Christianus Esler.

Als dessen Höchste Kunst / auch höchste Thorheit sey /
durch dehn gekrönte Köpff / und grosse Fürsten schliessen /
was ihrer Cron und Thron / und dehm / so ihren Füßen
die Trew verpfändet / nützt ; wie Er durch Feinde frey
Kan reisen hien und her ; wie Klugheit / Kunst / und Trew /
Und die Beredsamkeit Ihn einzig ziehren müssen :
Was vor und nach verhöhr Gesandte müssen wissen
daß sagstu kurz und gut / daß auch des Momus Säm'
darinn nicht wühlen wolln. Ich lobe dein Beginnen /
Ich küsse deinen Ruhm / Ich ehre deine Sinnen /
die Wolcken auffgericht / die / was der Erd' anklebe
Verachten wie man sol. Der Himmel laß' geschehen /
daß Ich dich / liebster Freund / beglückt et möge sehen
Auff Sama Ruhm - Altar unfehlbar eingewebt.

Zu Glückwünschung und stets wehrendem Andencken
schreibet dieses seinem vertrauten Freunde

Henricus Zeh / J. U. Stud.

FINIS.

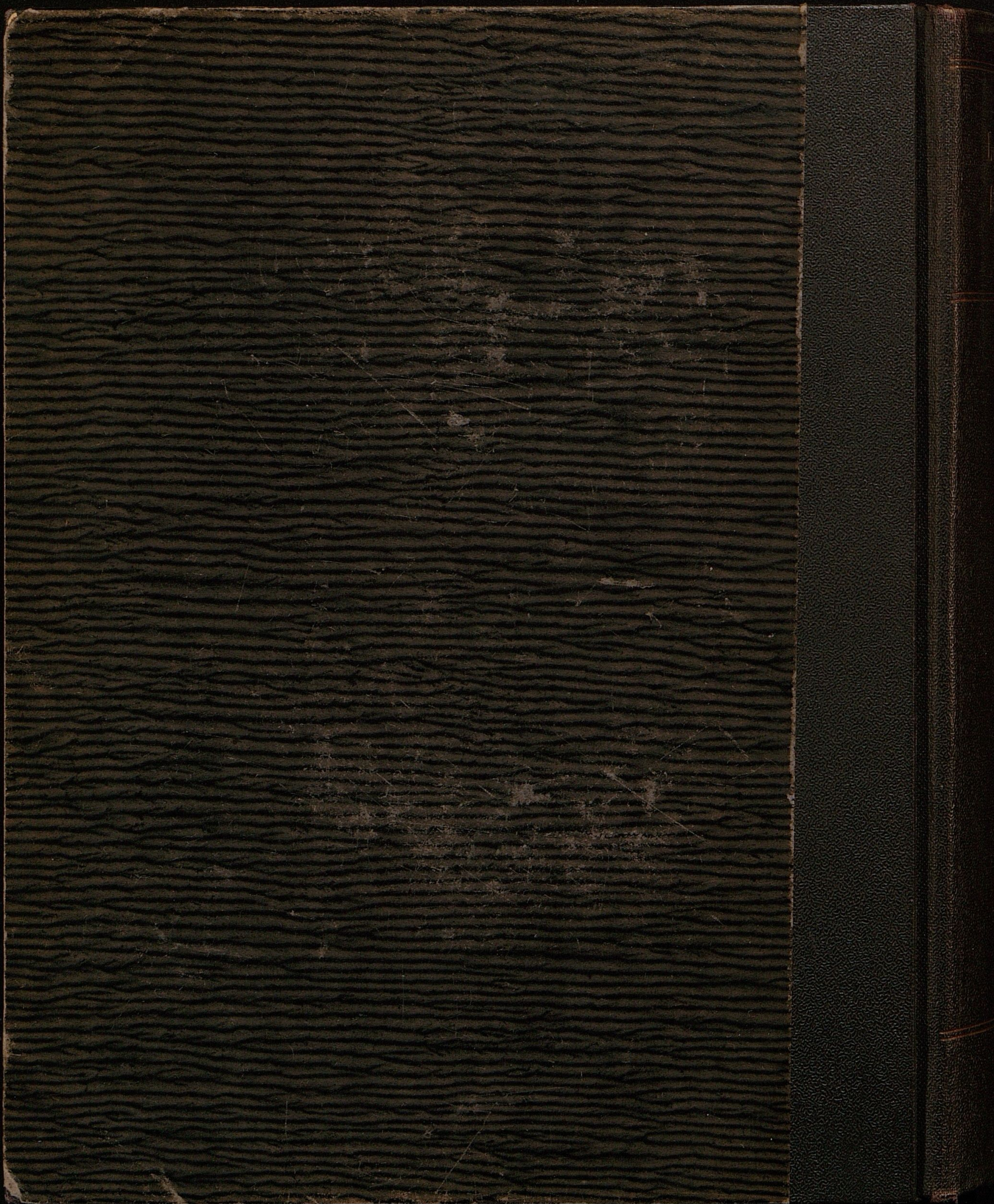

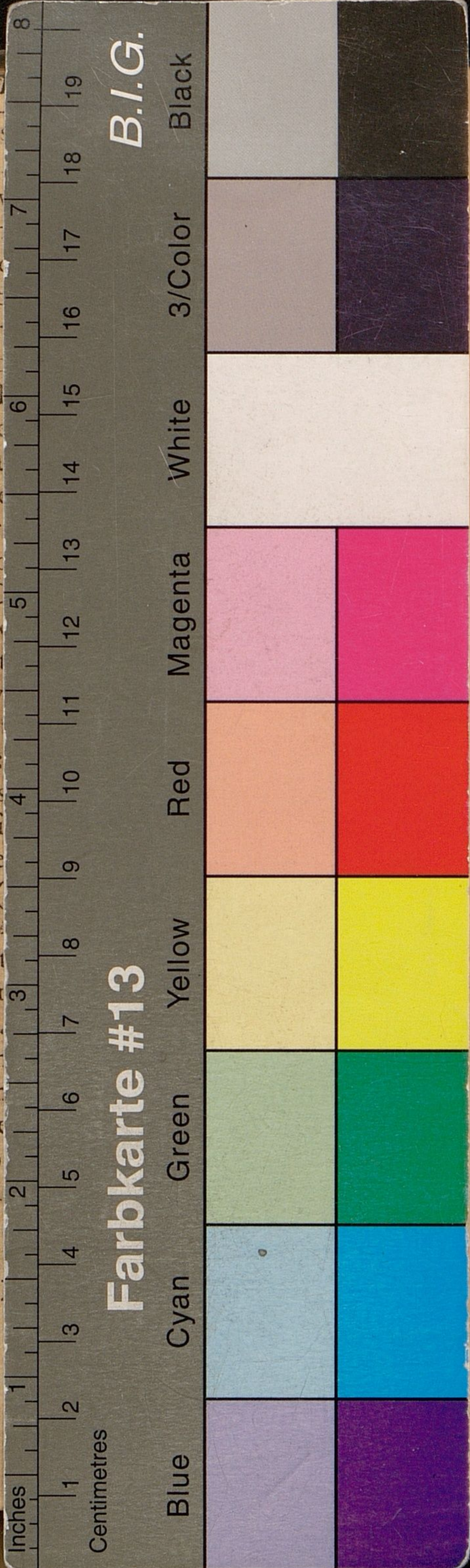

X2615901

VD 77

CHRISTO SUCCURRENTE!
INCLYTO PHILOSOPHORUM SENATU
CONSENTIENTE

1658, 2
23
15

Thefes hafce politicas

DELEGATO

Moderatore
CHRISTIAN FRIDERICO
Franchenstein/ LL. & Hist. Prof. Publ.

ad
placidam disquisitionem
d. 27. Martii
A. S. M. DC. LVIII.
H. L. Q. C.

proponit
CAROLUS Schram / Svidnic, Siles.
A. & R.

LIPSIÆ,
Ex Officinâ BAUCHIANA.

